

Polkupyöräetukysely työntekijöille 2023

Raportti

Sisällysluettelo

[Polkupyöräetu](#)

[Kyselyn tausta ja menetelmät](#)

[Perustiedot vastaajista](#)

[Kyselyn tulokset](#)

[Sähköavusteisuus on yleistä](#)

[Polkupyöräetu kannustaa investoimaan pyörään enemmän](#)

[Autoilu vähentynyt, pyöräily kasvanut](#)

[Vaikutus pyöräilyyn ja autoiluun](#)

[Arvio taloudellisista vaikutuksista](#)

[Etu tarjotaan yleensä osana palkkaa](#)

[Edun vaikutus työpaikkaan sitoutumiseen](#)

[Uusi pyörä on jo kiikarissa](#)

[Useimmiten hankitaan maastopyörä](#)

[Edun enimmäisarvoa toivotaan nostettavan hieman](#)

[Johtopäätökset](#)

[Kyselylomakkeen kysymykset](#)

Raportin kirjoittajat ja tulosten analysointi:
Pirkko Vuori ja Matti Koistinen, Pyöräliitto ry.

Kyselyn suunnittelu ja toteutus:
Raimo Vuorinen ja Matti Koistinen, Pyöräliitto ry.



Polkupyöräetu

Polkupyöräetu on työnantajan työntekijöilleen tarjoama luontoisetu, joka on verovapaa 1200 euroon saakka vuodessa. Edulla työntekijä saa vapaaseen käyttöönsä työnantajan omistaman tai useimmiten leasing-sopimuksella hankkiman polkupyörän, työsuhdepolkupyörän.

Polkupyöräedun piiriin kuuluvat tavanomaiset pyörät sekä sähköavusteiset pyörät, joiden teho on enintään 250 wattia ja avustus lakkaa toimimasta 25 km/h nopeudessa. Sähkömoottorilla varustetut pyörät, jotka liikkuvat myös ilman polkemista, eivät ole tällä hetkellä edun piirissä.

Verovapaata polkupyöräetua sai Verohallinnon tietojen mukaan vuoden 2022 lopussa noin 38 000 palkansaajaa. Edun verovapaus astui voimaan vuoden 2021 alussa, joten edun laajempi käyttö on hyvin tuore ilmiö. Ennen verovapautta etua sai muutama sata työntekijää.

Kyselyn tausta ja menetelmät

Pyöräliitto ry toteutti Suomessa polkupyörän veroetua saaville suunnatun avoimen kyselyn.

Kysely oli avoimesti Pyöräliiton verkkosivuilla nähtävillä ja sitä jaettiin polkupyöräetuyritysten kautta edun saajille, Pyöräliiton jäsenkirjeessä sekä Pyöräliiton sosiaalisen median kanavissa.

Kysely julkaistiin 23.2.2023 ja se oli avoinna 23.3.2023 asti.

Kyselyyn tuli yhteensä 1395 vastausta.

Perustiedot vastaajista

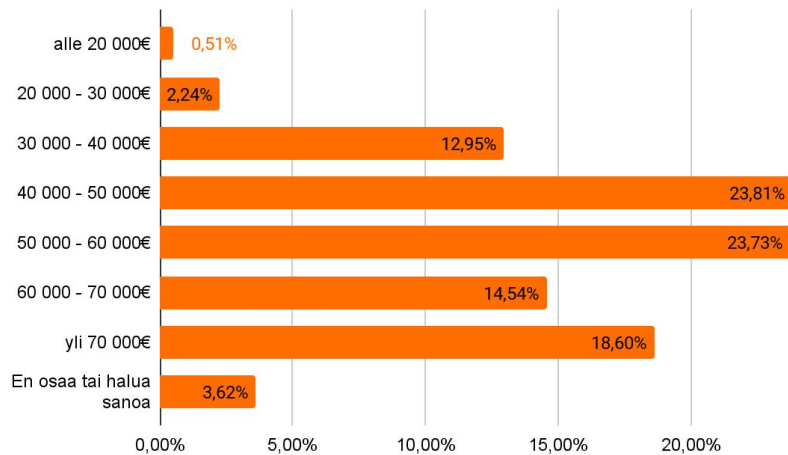
1395 vastaajasta 76,4 % oli miehiä, 22,1 % naisia ja loput muita tai eivät halunneet vastata. Suurin osa vastaajista (48 %) oli 40-54 vuotiaita ja 30-39-vuotiaita (30 %). Alle 29-vuotiaita oli vain 7 % ja yli 55-vuotiaita 14 %.

Suurin ammattiryhmä vastaajissa olivat ylemmät toimihenkilöt (45 %), ja toiseksi suurin työntekijät (27 %).

Vuositulojen perusteella suurin ryhmä olivat 40 000 - 50 000 € ja 50 000 - 60 000 € ansaitsevat, joita oli lähes 48 % vastaajista. Seuraavaksi suurin tuloryhmä olivat yli 70 000 € vuodessa ansaitsevat, joita oli 18,4 %.

Yli 2/3 työskenteli yksityisessä yrityksessä ja 16,5 % julkisesti omistetussa yrityksessä. Kunnan tai kuntaliiton palveluksessa oli vain 3,9 % vastaajista.

Vastaajien bruttopalkkatulot vuonna 2022 (n=1382)



Kyselyn tulokset

Sähköavusteisuus on suosiossa

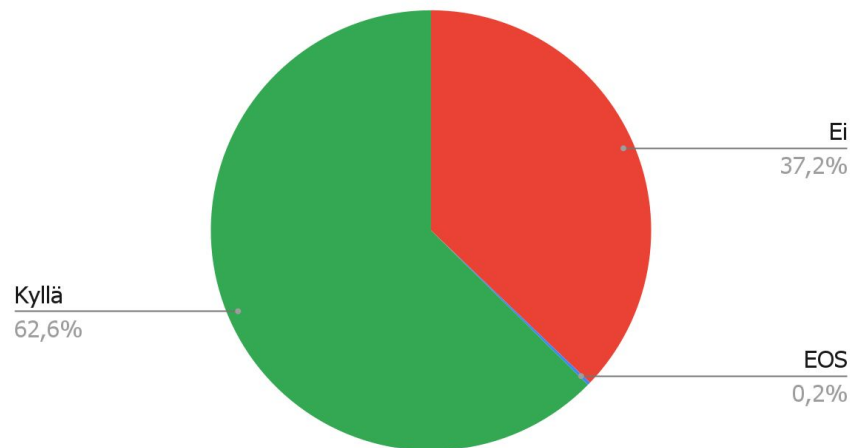
Lähes kaksi kolmasosaa oli käyttänyt polkupyöräetua sähköpyörän hankintaan.

Suomessa myytiin vuonna 2022 yhteensä noin 296 000 pyörää, joista sähköavusteisten pyörien osuus oli 17,2 %.*

Polkupyöräedulla hankittiin siis huomattavasti yleisemmin sähköpyörä kuin muuten. Polkupyöräetua nopeuttaakin pyöräliikenteen sähköistymistä Suomessa.

*) Lähde: Muoti- ja urheilukauppa ry.

Onko polkupyörässä sähköavustusta? (n=1378)



Polkupyöräetu kannustaa investoimaan pyörään enemmän

Vastaajat ilmoittivat, että edun ansiosta pyörään oltiin valmiit investoimaan enemmän kuin ilman etua. 70 % vastaajista ilmoitti, että polkupyöräedulla hankittu pyörä oli kalliimpi kuin ilman etua olisi ollut. 43 % vastaajista oli hankkinut huomattavasti kalliimman pyörän. Kymmenesosa vastaajista ilmoitti, että oli hankkinut edulla edullisemmän pyörän kuin olisi muuten hankkinut. Tämä voi liittyä edun enimmäisarvoon sillä palkansaajalle voi olla mahdotonta hyödyntää etua kaikkein kalleimpiin pyöriin.

Edulla hankitun pyörän keskihinta (sekä sähköpyörät että tavalliset) oli 3407 €. Hinnassa on mukana pyörän mukana hankitut tarvikkeet, kuten lukko, valot ja talvirenkaat. Sähköpyörien hinnan keskiarvo oli 3867 € ja tavallisten pyörien 2652 €. Kaikkien pyörien mediaanihinta oli 3500 euroa.

Polkupyöräedulla hankitaan huomattavasti kalliimpia pyöriä kuin muuten. Tosin vertailukelpoista tietoa pyörien keskihinnasta ei Suomessa ole.

Autoilu vähentynyt, pyöräily kasvanut

Pyöräedulla oli vastaajien mukaan selvät vaikutukset vastaajien kulkutapoihin. Tulokset osoittavat, että pyöräetu kannustaa pyöräilemään: Vastaajista noin 40 % ilmoitti pyöräedun lisänneen pyöräilyä tavanomaisella pyörällä lumettomana aikana. Sähköpyörää käyttävistä vastaajista 60 % oli lisännyt pyöräilyä lumettomana aikana, ja 34 % heistä ilmoitti pyöräilyn lisääntyneen erittäin paljon.

Sähköpyörää käyttävistä vastaajista 40,8 % ilmoitti lisänneen pyöräilyä myös talviaikaan, ja tavanomaista pyörääkin käyttävistä 17,9 % kertoi pyöräilevänsä talvella aiempaa enemmän. Tavanomaisen pyöräilyn vähenemä selittynee pitkälti siirtymänä sähköpyöräilyyn.

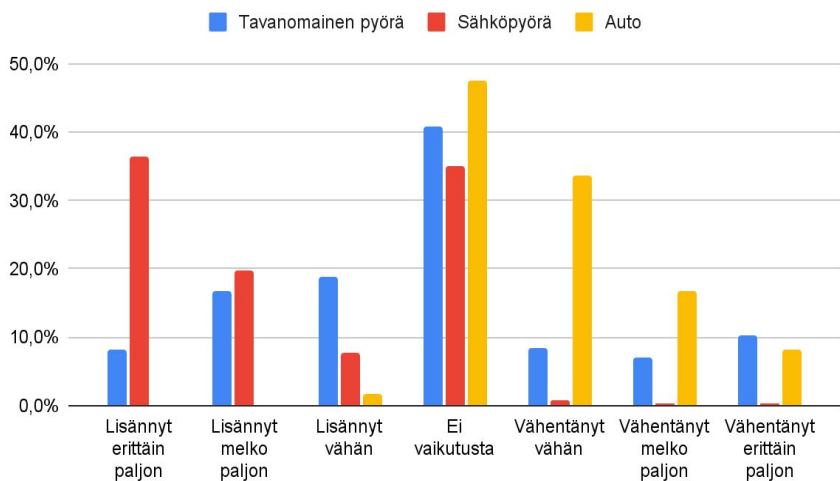
Lumettomana aikana 52 % vastaajista ilmoitti vähentäneensä auton käyttöä, mutta joukkoliikenteen käyttöön tai kävelyn määrään pyöräetu ei ollut juuri vaikuttanut. Talviaikaan auton käyttöä oli vähentänyt 30,6 % vastaajista. Erityisesti sähköpyörän hankkineet mainitsivat avoimissa kommenteissa pyöräedun vähentäneen tai jopa korvanneen kokonaan autoilua.

Avoimissa kommenteissa merkittävä osa vastaajista mainitsi liikunnan määrän lisääntyneen ja edun kannustavan liikkumaan.

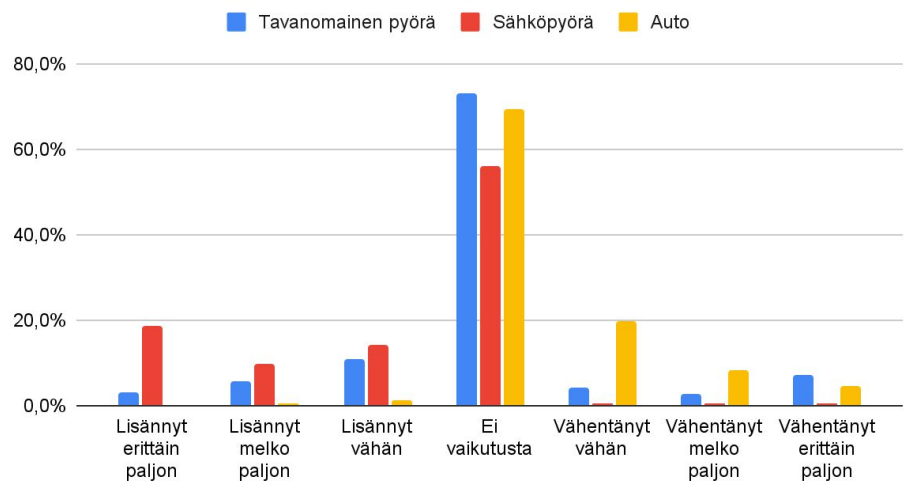


Vaikutus pyöräilyyn ja autoiluun

Vaikutus kulkutapoihin lumettomaan aikaan (n=1219)



Vaikutus kulkutapoihin talvella (n=1262)



Arvio taloudellisista vaikutuksista

Pyöräedulla hankitun pyörän ja tarvikkeiden keskihinta on 3408 €. Tammikuuhun 2023 mennessä polkupyöräedulla oli hankittu noin 40 000 pyörää, joiden myyntihinta on yhteensä 136 miljoonaa euroa. Pyörien ALV-kertymä on noin 32,7 miljoonaa euroa.

Jos pyörien huolto maksaa keskimäärin 110 euroa ja pyörät huolletaan keskimäärin 1,4 kertaa vuodessa, niin polkupyöräedun piirissä olevien pyörien huollosta syntyy vuosittain 6,2 miljoonaa euroa liikevaihtoa. Arvio on varovainen. Polkupyörien huolto on hyvin työvoimavaltaista, joten on selvää, että etu on kasvattanut alan työllisyyttä ja sitä kautta myös valtion verotuloja.

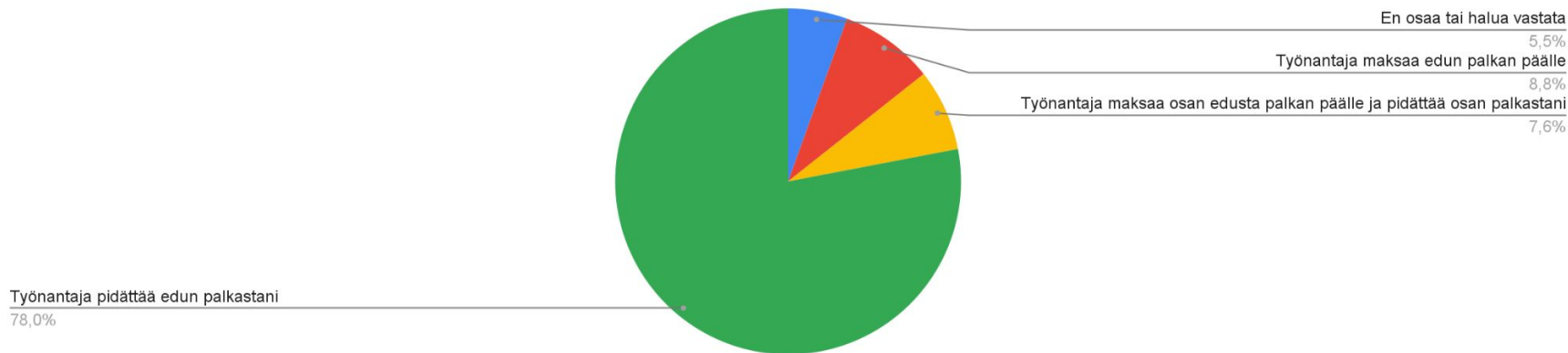
Pyöräliiton arvion mukaan etu on synnyttänyt 100-200 uutta työpaikkaa. Pelkästään kahdessa suurimmassa polkupyöräetuyrityksessä on yhteensä yli 60 työntekijää.

Pyörätoimialan liikevaihto on kasvanut viime vuosina erittäin vauhdikkaasti ja polkupyöräetu on nyt koronan jälkeen tärkeä tekijä liikevaihdon positiivisen kehityksen ylläpidossa.



Etu tarjotaan yleensä osana palkkaa

Miten työnantajasi tarjoaa polkupyöräedun suhteessa sopimaasi palkkaan? (n=1374)



Suurimmalla osalla työnantaja pidättää edun palkasta. Eli käytännössä pyörän maksavat useimmiten palkansaajat.

Edun vaikutus työpaikkaan sitoutumiseen

Pyöräetua saavista 58% oli täysin tai osittain samaa mieltä väittämän “Koen, että pyöräedulla on minulle merkitystä työpaikan valinnan tai pysymisen kannalta” kanssa. Noin 15% vastaajista oli täysin tai osittain eri mieltä ja neljäsosa vastaajista ei ollut samaa eikä eri mieltä. (N=1375)

Edulla on ainakin sitä saaville siis varsin iso merkitys työpaikan vetovoimaan.

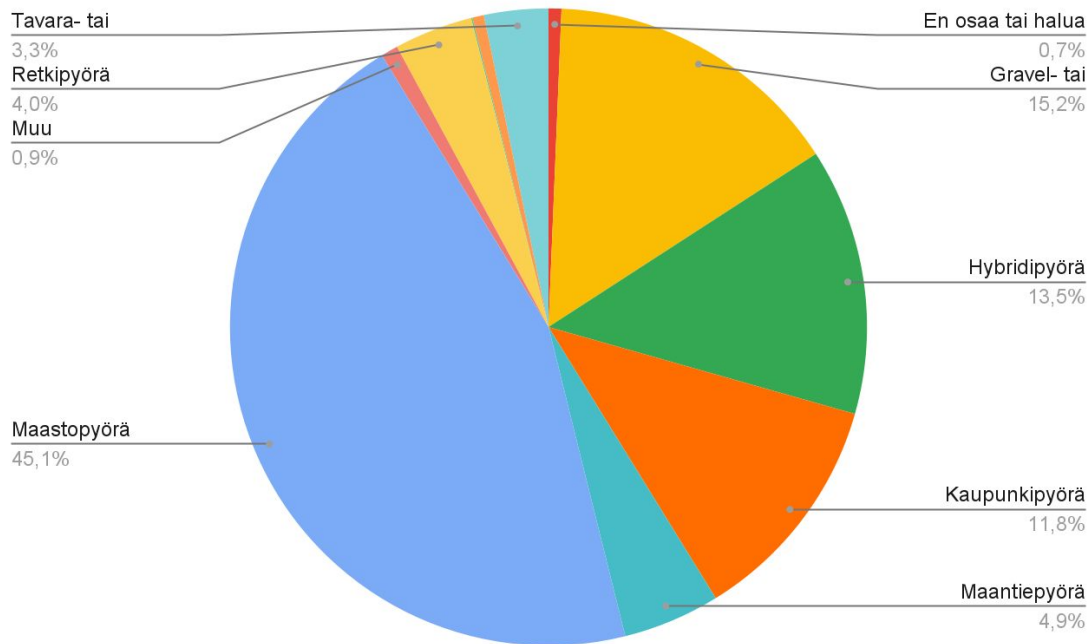
Uusi pyörä on jo kiikarissa

Vastaajista 52 % aikoo todennäköisesti hankkia uuden pyörän kun nykyisen pyörän kausi loppuu. Tämä tarkoittaa sitä, että etua aikoo hyödyntää iso osa jatkuvammin, eikä vain kertaluontoisesti yhden pyörän hankintaan. Tämä on vahva viesti siitä, että edunsaajien määrä tulee tulevina vuosina kasvamaan vielä merkittävästi: edun piiriin tulee jatkuvasti uusia työntekijöitä ja vaikka osa luopuu edusta, niin yllättävän moni aikoo hankkia edulla toisenkin pyörän.

Vastaajista 88 % aikoo lunastaa pyörän itselleen sopimuskauden päätyttyä, näistä 74 % aikoo jatkaa itse sen käyttöä, loput aikovat myydä tai antaa lähipiirinsä käyttöön.

Useimmiten hankitaan maastopyörä

Lähes puolet hankituista pyöristä on maastopyöriä, seuraavaksi suosituin tyyppi on gravel-pyörä ja sen perässä tulevat hybridit ja kaupunkipyörät, joita yhteensä on noin neljänneksen osuus.



Edun enimmäisarvoa toivotaan nostettavan hieman

Kysymykseen mikä olisi mielestäsi sopiva polkupyöräedun suurin verovapaa arvo kuukaudessa mediaanivastauksena tuli 150 €, kun nyt etu on 100 € kuukaudessa.

Jos etu olisi 150 € kuukaudessa, niin vuositasolla edun enimmäismäärä nousisi 1200 eurosta 1800 euroon. Tällöin vaikkapa kolmen vuoden aikana voisi pyöräedun enimmäisarvo olla 5400 euroa. Monet laatikkopyörät ovat tässä hintaluokassa.

Edun arvo on myös heikentynyt yleisen inflaation vuoksi, joten on ymmärrettävää, että edunsaajat toivovat arvonnostoa.

Johtopäätökset

Johtopäätökset: Liikkumistottumukset

Kyselyn perusteella polkupyöräetua käyttävien henkilöiden liikkumistottumukset ovat muuttuneet. Pyörällä liikkuminen on lisääntynyt ja henkilöauton käyttö vähentynyt. Kyselyn perusteella muutokset vaikuttavat suurilta, sillä yleensä pienetkin kulkutapamuutokset ovat hankalia saavuttaa. Kyselyssä ei selvitetty kilometrimääriä, joten tarkkaa muutosta ei saada selville.

Merkittävää on huomata talvella tapahtunut pyöräilyn lisääntyminen ja autoilun vähentyminen. Erityisesti siinä muutosten aikaansaaminen muilla keinoilla on ollut hidasta ja onnistunut heikohkosti. Polkupyöräetu - ja erityisesti sähköpyörä - näyttää muuttavan tilannetta merkittävästi. Liikenteen päästöt vähenevät ja kansanterveys paranee.

Kyselyn perusteella vastaajien keskuudessa kokonaisliikunnan määrä on lisääntynyt. Liikkumattomuus aiheuttaa Suomessa vuosittain yli 3 miljardin euron kustannukset. Liikkumattomuus lisää riskiä useille kansansairauksille, kuten tyypin 2 diabetekselle ja sydän- ja verisuonisairauksille, joten polkupyöräedulla voi nähdä olevan merkittäviä kansanterveydellisiä vaikutuksia - erityisesti jos sen käyttö laajenee*. Edun terveys- ja ilmastoaiheutuksia vähentää se, että etua voivat hyödyntää vain työssäkäyvät ja sen ulkopuolelle jäävät mm. työttömät, nuoret, eläkeläiset ja pätkätyöläiset. Erityisesti työttömien ja nuorten liikkumattomuuden vähentäminen olisi tärkeää.

*Lähde: [UKK-instituutti](#)



Johtopäätökset: Edun arvo

Vastaajat toivoivat edun enimmäisarvon nostoa. Jos vastaajien toivoma mediaanin taso, 150 € kuukaudessa toteutuisi, niin edun piiriin mahtuisi entistä paremmin muun muassa arvokkaammat perhepyörät. Nyt monet niistä jäävät edun ulkopuolelle. Tämä myös lyhentäisi pyörien hankinta-aikaa eikä sitoisi työntekijöitä ihan niin vahvasti nykyiseen työnantajaan.

Yleisin tapa tarjota etua on palkasta pidättäminen. Edun suosio voisi entisestään kasvaa, jos etua tarjottaisiin edes osittain palkan päälle. Pyöräliitto näyttää tässä esimerkkiä: edusta puolet pidätetään palkasta ja puolet siitä maksaa työnantaja.

Johtopäätökset: Taloudelliset vaikutukset

Etu on vaikuttanut positiivisesti pyöräkauppaan. Vuodet 2020-2022 olivat toki muutenkin erittäin hyviä pyöräkaupalle korona-pandemian ansiosta. Pyöräkauppa on nyt merkittävässä murroksessa kun tavanomaiset pyörät korvaantuvat yhä enemmän sähköavusteisilla pyörillä. Polkupyöräetu vauhdittaa tätä muutosta, sillä edun ansiosta sähköpyörien rahoittamisen ongelmat poistuvat.

Pyöräliiton arvion mukaan etu on synnyttänyt 100-200 uutta työpaikkaa. Pelkästään kahdessa suurimmassa polkupyöräetuyrityksessä on yhteensä yli 60 työntekijää. Lisäksi työpaikkoja on syntynyt pyöräkauppoihin ja pyörähuoltoihin, sillä arvokkaampia pyörien huoltoon ollaan paljon valmiimpia satsaamaan kuin edullisten pyörien.

Vaikka etu vähentää tuloverokertymää, niin se lisää pyöräkaupan arvonlisäverokertymää ja lisääntynyt työllisyys lisää myös tuloverokertymää. Taloudellisista vaikutuksista tulisi tehdä tarkempaa tutkimusta.



Kyselylomakkeen kysymykset: Taustatiedot

- Mikä on kotikuntasi? (valintalista: Suomen kunnat)
- Minkä ikäinen olet?
 - 18-29
 - 30-39
 - 40-54
 - 55-64
 - 65 tai enemmän
 - Alle 18
 - En osaa tai halua vastata
- Mikä on sukupuolesi?
 - En osaa tai halua vastata
 - Mies
 - Muu
 - Nainen
- Mihin ammattiryhmään katsot ensisijaisesti kuuluvasi?
 - Alempi toimihenkilö
 - Eläkeläinen
 - En osaa tai halua vastata
 - Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
 - Opiskelija
 - Työntekijä
 - Työtön
 - Ylempi toimihenkilö
 - Yrittäjä, ammatinharjoittaja tai itsensä työllistäjä
- Kuinka paljon palkkatulosi olivat viime vuonna bruttona (ennen veroja)?
 - 20 000 - 30 000€
 - 30 000 - 40 000€
 - 40 000 - 50 000€
 - 50 000 - 60 000€
 - 60 000 - 70 000€
 - alle 20 000€
 - En osaa sanoa
 - En osaa tai halua vastata
 - More than 70 000€
 - yli 70 000€
- Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten työnantajaasi?
 - Valtio
 - Kunta tai kuntaliitto tai hyvinvointialue
 - Julkinen yritys
 - Yksityinen yritys
 - Oma yritys tai itsensä työllistäjä
 - En osaa sanoa
 - En osaa tai halua vastata
 - Järjestö tai muu kolmannen sektorin toimija
- Onko sinulla muita liikkumiseen liittyviä työsuhte-etuja kuin pyöräetu?
 - Autoetu
 - Autotallietu
 - Työsuhdematkalippu
 - Muu etu
 - En osaa tai halua vastata

Kyselylomakkeen kysymykset: Pyöräetusi

- Mikä seuraavista kuvaa parhaiten pyöräedulla hankkimaasi tai saamaasi pyörää?
 - Kaupunkipyörä
 - Maastopyörä
 - Hybridipyörä
 - Gravel- tai cyclocrosspyörä
 - Tavara- tai perhepyörä
- Onko pyörässä sähköavustusta?
 - Kyllä
 - Ei
 - En osaa tai halua vastata
- Kuinka kauan olet hyödyntänyt pyöräetua?
 - Yli 24 kk
 - 18 - 24 kk
 - 12 - 17 kk
 - 6 - 11 kk
 - 1 - 5 kk
 - alle 1 kk
 - en hyödynnä etua tällä hetkellä
- Mikä on polkupyöräedulla hankkimasi pyörän ja mahdollisten lisävarusteiden kokonaisarvo?
 - vapaa vastaus
- Miten työnantajasi tarjoaa polkupyöräedun suhteessa sopimaasi palkkaan?
 - Työnantaja maksaa edun palkan päälle
 - Työnantaja pidättää edun palkastani
 - Työnantaja maksaa osan edusta palkan päälle ja pidättää osan palkastani
 - En osaa tai halua vastata
- Vaikuttiko polkupyöräetu pyörän hankintahintaan?
 - En osaa tai halua vastata
 - Pyörä on huomattavasti arvokkaampi kuin jos olisin ostanut sen ilman etua
 - Pyörä on huomattavasti edullisempi kuin jos olisin ostanut sen ilman etua
 - Pyörä on jonkin verran arvokkaampi kuin jos olisin ostanut sen ilman etua
 - Pyörä on jonkin verran edullisempi kuin jos olisin ostanut sen ilman etua
 - Pyörä on saman arvoinen kuin jos olisin ostanut sen ilman etua

Kyselylomakkeen kysymykset: Kuljutavat

- Lumeton vuodenaika: Jalankulku, tavallinen pyöräily, sähköpyöräily, auto, joukkoliikenne, muut kuljutavat
 - Ei vaikutusta
 - En osaa tai halua vastata
 - Lisännyt erittäin paljon
 - Lisännyt melko paljon
 - Lisännyt vähän
 - Vähentänyt erittäin paljon
 - Vähentänyt melko paljon
 - Vähentänyt vähän
- Talviaika: Jalankulku, tavallinen pyöräily, sähköpyöräily, auto, joukkoliikenne, muut kuljutavat
 - Ei vaikutusta
 - En osaa tai halua vastata
 - Lisännyt erittäin paljon
 - Lisännyt melko paljon
 - Lisännyt vähän
 - Vähentänyt erittäin paljon
 - Vähentänyt melko paljon
 - Vähentänyt vähän

Kyselylomakkeen kysymykset: Näkemykset ja kokemukset

- Koen, että pyöräedulla on minulle merkitystä työpaikan valinnan tai pysymisen kannalta.
 - Täysin samaa mieltä
 - Osittain samaa mieltä
 - En ole samaa enkä eri mieltä
 - Osittain eri mieltä
 - Täysin eri mieltä
- Aion hankkia uuden pyörän pyöräedulla kun olen maksanut nykyisen pyörän. (samat vaihtoehdot kuin edellisessä)
- Miten koet pyöräedun? (vapaa teksti)
- Mikä olisi mielestäsi sopiva polkupyöräedun suurin verovapaa arvo kuukaudessa? (vapaa teksti)
- Mitä aiot tehdä pyöräsi suhteen kun sen sopimuskausi päättyy?
 - Lunastan pyörän ja jatkan itse sen käyttöä
 - Lunastan pyörän ja joku muu lähipiirissäni jatkaa sen käyttöä
 - Lunastan pyörän ja myyn sen eteenpäin
 - En aio lunastaa pyörää
 - Minulla on muita suunnitelmia pyörän suhteen

Pyöräliitto

Pyöräliitto ry (Cykelförbundet rf) on kaikkien suomalaisten pyöräilijöiden etujärjestö. Liitto edistää pyöräilyä erityisesti liikennemuotona sekä toimii pyöräilijöiden valtakunnallisena edunvalvojana



Espoo
Helsinki
Hämeenlinna
Joensuu
Jyväskylä
Järvenpää
Kuopio
Lappeenranta
Oulu
Pori
Tampere
Turku
Vaasa
Vantaa